

Procesreglement Gezag en Omgang

1 Algemeen

- 1.1 Dit reglement is van toepassing op alle verzoeken aan de rechtbank op grond van titel 14 en 15 van Boek 1 BW, met uitzondering van die waarop het Procesreglement Civiel Jeugdrecht van toepassing is. Dat wil zeggen: alle verzoeken met betrekking tot gezag en voogdij, waaronder:
- verzoeken om gezagswijziging of om benoeming van een voogd;
  - verzoeken tot beëindiging van gezag;
  - verzoeken over de uitoefening van het gezamenlijk gezag (artikel 1:253a BW (bijvoorbeeld over de verblijfplaats van de minderjarige));
  - verzoeken over de verdeling van zorg- en opvoedingstaken.
- Bovendien vallen alle verzoeken over omgang, informatie en consultatie eronder.
- 1.2 Het uitwisselen van (proces)stukken en berichten tussen de rechtbanken, de Raad voor de Kinderbescherming en de gecertificeerde instellingen (als bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet, hierna: GI) vindt – in de daarvoor aangewezen gevallen – plaats via het Aansluitpunt Rechtspraak – Digitale Toegankelijkheid, waarover in het kader van de Collectieve Opdracht Routeer Voorziening (CORV) afspraken zijn gemaakt in het Protocol Ketengcommunicatie Jeugdbescherming.
- 1.3 Proceshandelingen worden weergegeven in het voor advocaten toegankelijke elektronisch familiejournaal. Een advocaat gebruikt voor het indienen van stukken en voor het berichten van de rechtbank een F-formulier (beschikbaar in het elektronisch familiejournaal).
- Van alle berichten aan de rechtbank dient tegelijkertijd een afschrift aan de wederpartij, aan de Raad voor de Kinderbescherming en belanghebbenden te worden gezonden. Wanneer er van een ondertoezichtstelling sprake is, dient er tevens een exemplaar van de berichten aan de GI belast met de uitvoering van de ondertoezichtstelling te worden gezonden. Uit het F-formulier moet blijken dat hieraan is voldaan.
- 1.4 Op alle berichten dient het zaaknummer en/of rekestnummer te worden vermeld.
- 1.5 Indien niet aan het voorgaande wordt voldaan, wordt het bericht teruggezonden en wordt op de inhoud geen acht geslagen, tenzij het een verweerschrift betreft.

- 1.6 Hetgeen hiervoor onder 1.1 tot en met 1.3 is gemeld, geldt niet voor brieven van minderjarigen.
- 1.7 Mededelingen in het elektronisch familiejournaal worden als schriftelijke mededelingen in de zin van dit reglement beschouwd.
- 1.8 De Algemene termijnenwet is van toepassing. Een termijn wordt verlengd tot de eerstvolgende werkdag als deze eindigt in het weekend of op een algemeen erkende feestdag.
- 1.9 Processtukken worden uiterlijk drie werkdagen voorafgaand aan de mondelinge behandeling ingediend, tenzij de wet of het procesreglement voorschrijft dat de stukken eerder moeten worden ingediend.
- 1.10 Indien meer dan één bijlage wordt overgelegd, dient daarbij een inhoudsopgave gevoegd te worden en dienen de bijlagen genummerd te worden.
- Partijen dienen bij het overleggen van gegevens of stukken aan te geven ter toelichting of staving van welke stelling deze gegevens of stukken zijn bedoeld en welk onderdeel daartoe van belang is. Indien hieraan niet voldaan wordt, kan de rechter de overgelegde gegevens of stukken buiten beschouwing laten.
- 1.11 Verandering of vermeerdering verzoek
- Een partij die zijn verzoek verandert of vermeerdert, of de grondslag daarvan verandert of vermeerdert, vermeldt dit in de kop van het processtuk.
- 1.12 Voorwerpen kunnen ter griffie worden gedeponeerd. Van het depot maakt de griffier een akte op, die aan het dossier wordt toegevoegd en die in kopie aan partijen wordt verstrekt.
- Indien vanwege de aard van het in depot te geven stuk of voorwerp depot ter griffie niet in aanmerking komt, kan het voorwerp op een andere plaats worden gedeponeerd. In de akte wordt die plaats vermeld.
- Indien een partij een gegevensdrager zoals een usb-stick deponeert, doet die partij gelijktijdig een kopie van deze gegevensdrager aan de andere partij(en) toekomen.
- 1.13 Indien een partij kennis wenst te nemen van het door de rechtbank aangelegde dossier in zijn zaak, stelt de rechtbank hem hiertoe in de gelegenheid.
- 1.14 Stukken die in een vreemde taal zijn gesteld, moeten zijn voorzien van een beëdigde vertaling in de Nederlandse taal. Indien het stukken betreft in de Engelse, Duitse of Franse taal behoeft in beginsel geen vertaling te worden overgelegd, tenzij de rechter er om vraagt als hij dat nodig of wenselijk acht voor de behandeling van de zaak, mede gelet op de belangen van de wederpartij.

- 1.15 Wanneer de Raad voor de Kinderbescherming als verzoeker optreedt of als belanghebbende moet worden aangemerkt, zijn de voorschriften die in dit reglement ten aanzien van de advocaat van een dergelijke partij zijn opgenomen op de Raad van toepassing, met uitzondering van de bepalingen betreffende het elektronisch familiejournaal. Waar in dit reglement gesproken wordt over de Raad voor de Kinderbescherming wordt daarmee de Raad in zijn adviserende functie bedoeld.
- 1.16 Waar in dit reglement gesproken wordt over het overleggen van een BRP-uittreksel, kan ook worden volstaan met vermelding van de burgerservicenummers (BSN) van partijen in een aparte brief, die tegelijk met het verzoekschrift aan de rechtbank wordt gestuurd, of door overlegging van kopieën van identiteitsbewijzen waarop het BSN staat vermeld. Deze brief/kopieën maken geen deel uit van de processtukken en worden niet aan de andere partij(en) gestuurd.
- Als op een ingediend BRP-uittreksel of een ander processtuk een BSN staat vermeld, en de partij die het betreffende stuk heeft ingediend niet wenst dat het BSN wordt gedeeld, dan is het de verantwoordelijkheid van die partij om het BSN onleesbaar te maken.
- 1.17 Waar in dit reglement gesproken wordt over het overleggen van een uittreksel uit het gezagsregister, geldt, voor een ieder die beschikt over toegang tot het gezagsregister, dat kan worden volstaan met overlegging van een geprint uittreksel.

2 Indiening verzoekschrift

(zie ook artikelen 5, 278, 279, 281 en 799 Rv)

2.1 Iedere werkdag kan een verzoekschrift met bijlagen in drievoud ter griffie worden ingediend. Indien sprake is van meer (dan één) belanghebbenden, dienen voor deze belanghebbenden extra verzoekschriften met bijlagen te worden bijgevoegd.

2.2 Het verzoekschrift vermeldt de voornamen, naam en woonplaats, dan wel – bij gebreke van een woonplaats in Nederland – de werkelijke verblijfplaats, met volledige adresgegevens van de verzoeker en van alle belanghebbenden, en de gewone verblijfplaats van de minderjarige(n). Aan de vermelding van de voornaam en naam van de verzoeker, van de ouder(s) en van de minderjarige(n) wordt van ieder het BSN toegevoegd (in een aparte brief die tegelijk met het verzoekschrift aan de rechtbank wordt gestuurd of door overlegging van kopieën van identiteitsbewijzen waarop het BSN staat vermeld Deze brief/kopieën maken geen deel uit van de processtukken en worden niet aan de andere partij(en) gestuurd). In geval van ondertoezichtstelling dienen naam en adres van de GI te worden vermeld. Indien het betreft een verzoek als bedoeld in de artikelen 1:266, 1:277, 1:327 of 1:328 BW, dan vermeldt het verzoekschrift tevens of, en zo ja, op welke wijze, de inhoud dan wel de strekking van het verzoekschrift is besproken met de minderjarige en welke reactie de minderjarige hierop heeft gegeven. Bij de indiening van het verzoekschrift moeten de volgende stukken worden overgelegd:

- BRP-uittreksel(s) van verzoeker en belanghebbende(n); gedateerd en niet ouder dan drie maanden. Indien van belang dienen bewijsstukken met betrekking tot de nationaliteit(en) te worden overgelegd. Als het BRP-uittreksel die gegevens niet vermeldt, dienen andere bewijsstukken ten aanzien van de nationaliteit(en) te worden overgelegd.
- een afschrift van de beschikking waarvan wijziging wordt verzocht;
- een afschrift van de geboorteakte(s) van de betrokken minderjarige(n) – gedateerd, gewaarmerkt en niet ouder dan drie maanden – en een uittreksel uit het gezagsregister;
- bij verzoeken na echtscheiding, scheiding van tafel en bed en beëindiging dan wel ontbinding geregistreerd partnerschap: bewijs inschrijving;
- indien vereist: het ouderschapsplan;
- na overlijden gezaghebbende ouder: een uittreksel uit het overlijdensregister;
- bij verzoeken tot beëindiging van het gezag: een afschrift van de lopende beschikking ondertoezichtstelling en machtiging uithuisplaatsing.

- 2.3 Zodra het verzoekschrift is ontvangen, wordt het ingeschreven. Tevens wordt een ontvangstbevestiging met vermelding van het zaaknummer aan de advocaat van verzoeker gestuurd.

Wanneer bij indiening van het verzoekschrift niet alle ingevolge artikel 2.2 over te leggen stukken ter griffie zijn binnengekomen, wordt dit bij voormelde ontvangstbevestiging tevens aangegeven. De ontbrekende gegevens moeten zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken in één keer worden overgelegd. Wanneer op de in de ontvangstbevestiging of rolmededeling aangegeven datum de verzoeker aan de verplichting van artikel 2.2 niet volledig heeft voldaan zonder dat daarvoor schriftelijk klemmende redenen zijn aangevoerd, kan hij in zijn verzoek niet-ontvankelijk worden verklaard. Indien niet tijdig schriftelijk klemmende redenen zijn aangevoerd, wordt er van uitgegaan dat verzoeker geen prijs stelt op een mondelinge behandeling.

Niet-ontvankelijkheidsverklaring zonder mondelinge behandeling blijft in beginsel achterwege, indien vóór het verstrijken van de hierboven vermelde termijn een verweerschrift is ingediend.

- 2.4 Indien er, analoog aan artikel 223 Rv, een voorlopige voorziening verzocht wordt, dient dit bij voorkeur bij afzonderlijk verzoekschrift te gebeuren. Indien sprake is van een of meer belanghebbenden, dienen evenzovele extra verzoekschriften te worden ingediend. Op het verzoekschrift tot het treffen van een voorlopige voorziening moet – indien bekend – het zaaknummer van de bodemprocedure worden vermeld.
- 2.5 Indien verzoeker griffierecht is verschuldigd, dient dit binnen vier weken na indiening van het verzoekschrift te zijn bijgeschreven op de rekening van de rechtbank waar de behandeling plaatsvindt of ter griffie te zijn gestort. Wanneer in een verzoekschrift het verzoek wordt gecombineerd met een verzoek inzake alimentatie, wordt slechts éénmaal griffierecht berekend.

Heeft verzoeker het verschuldigde griffierecht niet tijdig voldaan, dan verklaart de rechter verzoeker in beginsel niet-ontvankelijk in het verzoek.

- 2.6 De rechtbank zendt een afschrift van het verzoekschrift aan belanghebbende(n) en aan de Raad voor de Kinderbescherming. De rechtbank bepaalt daarbij dag en uur waarop de behandeling plaatsvindt.

Het afschrift van het verzoekschrift en de oproep voor de behandeling worden door de griffie aangetekend aan belanghebbende(n) gestuurd, tenzij zich voor belanghebbende(n) een advocaat heeft gesteld, in welk geval het afschrift van het verzoekschrift en de oproep voor de behandeling uitsluitend per gewone post aan de advocaat worden gestuurd.

- 2.7 Als sprake is van een verzoek tot beëindiging van het gezag na ondertoezichtstelling, dan wordt de GI die belast is met het uitvoeren van de ondertoezichtstelling opgeroepen als belanghebbende.

3 Verweerschrift

(zie ook de artikelen 279 en 282 Rv)

- 3.1 Het verweerschrift met eventuele bijlagen wordt in drievoud ingediend.

Indien sprake is van meer (dan één) belanghebbenden, dienen voor deze belanghebbenden extra verweerschriften met bijlagen te worden bijgevoegd.

- 3.2 Indien een niet door een advocaat vertegenwoordigde belanghebbende laat weten verweer te willen voeren zal, onder terugzending van door de belanghebbende ingezonden stukken, worden geantwoord dat een verweerschrift alléén door tussenkomst van een advocaat kan worden ingediend doch dat tijdens de mondelinge behandeling door de belanghebbende in persoon mondeling verweer kan worden gevoerd.

- 3.3 De hiervoor onder artikel 2.2 opgenomen bepalingen betreffende het verzoekschrift zijn van overeenkomstige toepassing op het zelfstandig verzoek in het verweerschrift, voor zover deze stukken niet reeds zijn overgelegd.

- 3.4 Referteverklaring

Tot aan de mondelinge behandeling kan een referteverklaring worden overgelegd.

De referteverklaring is een schriftelijke door een belanghebbende ondertekende verklaring, opgesteld conform bijlage 1 bij dit reglement en geautoriseerd door een advocaat, waaruit genoegzaam blijkt dat de belanghebbende kennis heeft genomen van het verzoekschrift, dat geen verweer zal worden gevoerd en dus ook wordt afgezien van een mondelinge behandeling .

Indien de ondertekende verklaring niet is geautoriseerd, wordt er alsnog een mondelinge behandeling gehouden.

Indien de referteverklaring wordt ingediend door de advocaat van de belanghebbende zelf is deze vormvrij en behoeft geen gebruik te worden gemaakt van de bijlage. Wel dient verklaard te worden dat de belanghebbende heeft kennis genomen van de inhoud van het verzoekschrift, dat geen verweer gevoerd zal worden en dat afgezien wordt van een mondelinge behandeling. De verklaring dient door de belanghebbende en de advocaat te zijn ondertekend.

Een referteverklaring heeft tot gevolg dat – indien de stukken overigens compleet worden bevonden – aanstonds een datum voor beschikking zal worden bepaald, zonder dat behandeling hoeft plaats te vinden, met uitzondering van een eventueel kindgesprek.

Voor de indiening van een referteverklaring is geen griffierecht verschuldigd.

- 3.5 Indien verweerder griffierecht is verschuldigd, dient dit binnen vier weken na indiening van het verweerschrift te zijn bijgeschreven op de rekening van de rechtbank waar de behandeling plaatsvindt of ter griffie te zijn gestort.

4 Verweerschrift op zelfstandig verzoek

(zie ook artikel 282 lid 4 Rv)

De rechter kan aan de verzoeker en aan de overige belanghebbenden gelegenheid geven tegen dit zelfstandig verzoek een verweerschrift in te dienen.

De hiervoor onder artikel 3 opgenomen bepalingen betreffende het verweerschrift gelden ook voor het verweerschrift op zelfstandig verzoek. Het verweerschrift mag uitsluitend betrekking hebben op het (de) zelfstandig verzoek(en).

5 Mondelinge behandeling

(zie ook artikelen 20, 22, 22b, 27, 279 en 803 Rv)

- 5.1 Als, naar het oordeel van de rechter, de zaak op de stukken kan worden afgedaan zonder dat er een mondelinge behandeling heeft plaatsgevonden, worden partijen – op een daartoe door hen gedaan verzoek – alsnog in de gelegenheid gesteld hun standpunt mondeling uiteen te zetten.

Wanneer verzoeker en verweerder schriftelijk aan de rechter hebben laten weten af te zien van een mondelinge behandeling, blijft deze achterwege, tenzij de rechter termen aanwezig acht toch een mondelinge behandeling te gelasten.

- 5.2 Bij het bepalen van dag en tijdstip van de mondelinge behandeling wordt uitgegaan van een oproepingstermijn van vier tot acht weken – en van tenminste drie maanden indien (één van) partijen in het buitenland (woont) wonen –, te rekenen vanaf de binnenkomst van het verzoek, tenzij een extra termijn is gegeven voor het indienen van de ontbrekende stukken. In dat geval gaat de oproepingstermijn lopen ná de ontvangst van de ontbrekende stukken.

Vorenstaande oproepingstermijnen gelden niet voor verzoeken op grond van artikel 1:253a BW. Deze zaken worden binnen zes weken na indiening van het verzoek mondeling behandeld. Voor deze zaken geldt een oproepingstermijn van in beginsel maximaal drie weken.

- 5.3 Indien dag en tijdstip van de mondelinge behandeling worden vastgesteld zonder vooraf aan partijen verhinderdata op te vragen, kunnen partijen, behoudens bij verzoeken ex artikel 1:253a BW, binnen één week na verzending van de oproep schriftelijk uitstel van de mondelinge behandeling vragen, zulks onder gelijktijdige opgave van verhinderdagen van beide partijen voor de eerstkomende drie maanden dan wel voor een door de rechtbank te bepalen periode.

Een met inachtneming van vorenstaande regels gevraagd uitstel zal altijd worden verleend, hetgeen wordt vermeld in het elektronisch familiejournaal. De als partij of adviserende instantie betrokken Raad voor de Kinderbescherming en andere belanghebbenden die niet door een advocaat worden vertegenwoordigd, worden van deze beslissing schriftelijk op de hoogte gesteld. Bij brief worden een nieuwe dag en tijdstip van de mondelinge behandeling meegedeeld.

Bij verzoeken ex artikel 1:253a BW kan een verzoek om aanhouding slechts worden verleend als degene die uitstel vraagt schriftelijk klemmende redenen aanvoert.

- 5.4 Verzoeken om uitstel van de mondelinge behandeling

Op verzoeken om uitstel, die na afloop van de in artikel 5.3 genoemde termijn zijn ingediend, of indien de mondelinge behandeling met inachtneming van verhinderdata van partijen is gepland, wordt als volgt beslist:

- Wanneer de wederpartij bezwaar maakt, wordt het verzoek slechts toegewezen als degene die uitstel vraagt schriftelijk klemmende redenen aanvoert; bij inwilliging wordt in beginsel een uitstel van maximaal vier weken verleend, voor zover het zittingsrooster dit toelaat;
- Wanneer de wederpartij schriftelijk instemt, wordt een verzoek om uitstel, indien dat uiterlijk één week voor de mondelinge behandeling is ingediend, slechts ingewilligd indien er naar het oordeel van de rechtbank sprake is van klemmende redenen die voldoende aannemelijk zijn gemaakt. Lopende schikkingsonderhandelingen zijn in beginsel geen klemmende redenen voor uitstel.

De partij die uitstel vraagt, dient de verhinderdata van beide partijen op te geven voor de eerstkomende drie maanden dan wel voor een door te rechtbank te bepalen periode.

De beslissing op een uitstelverzoek als hiervoor bedoeld, wordt vermeld in het elektronisch familiejournaal. De als partij of adviserende instantie betrokken Raad voor de Kinderbescherming en andere belanghebbenden die niet door een advocaat worden vertegenwoordigd, worden van deze beslissing schriftelijk op de hoogte gesteld.

Indien het verzoek tot aanhouding wordt gehonoreerd, worden bij brief een nieuwe dag en tijdstip van de mondelinge behandeling meegedeeld.

5.5 Voorafgaand aan de mondelinge behandeling wordt, voor zover mogelijk, het doel van de mondelinge behandeling aan partijen medegedeeld en kunnen nadere aanwijzingen of bevelen worden gegeven over:

- de vraagpunten of onderwerpen die de rechter tijdens de mondelinge behandeling wil bespreken;
- door partijen of belanghebbenden nader in te dienen stukken, waaronder eventuele vertalingen van stukken;
- de beslissing van de rechter op een eventueel verzoek van (een van) partijen om tijdens de mondelinge behandeling getuigen en partijdeskundigen mee te nemen en te doen horen;
- door partijen mee te brengen getuigen of partijdeskundigen.

Indien een partij die op bevel van de rechter een toelichting van zijn stellingen dient te geven of op de zaak betrekking hebbende stukken dient in te dienen, dit met een beroep op gewichtige redenen weigert, dan wel wenst dat uitsluitend de rechter kennis zal mogen nemen van die toelichting of van die in te dienen stukken, vermeldt deze partij dit in een gemotiveerd bericht aan de rechtbank.

Deze partij zendt de te geven toelichting dan wel de in te dienen stukken op papier naar een door de rechtbank op te geven adres, onder vermelding van het zaaknummer en de mededeling dat het gaat om stukken als bedoeld in de artikelen 22 Rv.

Een wederpartij kan binnen één week na de dag van de verzending van het in de eerste zin van dit artikel genoemde bericht, op het beroep op weigering dan wel op beperkte kennisneming bij bericht reageren.

Een andere rechter dan de zaaksrechter beslist zo spoedig mogelijk, maar wel op een regiedag, op het beroep op weigering dan wel beperkte kennisneming van de te geven toelichting dan wel de in te dienen stukken.

5.6 Duur mondelinge behandeling

Indien een partij voorziet dat de voor de mondelinge behandeling gereserveerde tijd onvoldoende is voor een behoorlijke behandeling van de zaak, kan deze partij zo spoedig mogelijk maar uiterlijk binnen één week na verzending van de oproep, de rechter gemotiveerd verzoeken hiervoor meer tijd te reserveren onder opgave van de verhinderdata van alle partijen. Indien deze opgave ontbreekt, wordt aan partijen medegedeeld dat de eerdere dagbepaling van kracht blijft en dat de oorspronkelijk voor de mondelinge behandeling gereserveerde tijd blijft gehandhaafd.

5.7 Een gedetineerde partij deelt de rechter tijdig schriftelijk mee of hij nog zal zijn gedetineerd op de dag en tijdstip van de mondelinge behandeling.

Indien een gedetineerde partij de mondelinge behandeling in persoon wil bijwonen, verzoekt hij zo spoedig mogelijk schriftelijk de rechter zijn aanwezigheid te bevorderen. Zijn verzoek bevat in ieder geval de volgende gegevens:

- zijn voor- en achternamen (voluit);
- zijn geboortedatum- en plaats;
- zijn huidige verblijfplaats.

5.8 Een partij die de Nederlandse taal niet (voldoende) beheerst, draagt zorg voor een tolk. De kosten van de tolk komen voor eigen rekening van de partij.

De rechtbank kan eisen stellen aan de kwalificaties en/of competenties van de tolk.

5.9 Indien een partij de aanwezigheid van parketpolitie ter mondelinge behandeling wenselijk acht, verzoekt deze partij dit zo spoedig mogelijk en gemotiveerd bij de griffie van de rechtbank.

Bijzonderheden van praktische aard met betrekking tot de mondelinge behandeling, zoals de grootte van de zittingsruimte of de noodzaak van

beschikbaarheid van bijzondere apparatuur, worden zo spoedig mogelijk bij gemotiveerd bericht aan de rechtbank medegedeeld.

5.10 Verzoeken om meegebrachte getuigen en deskundigen te horen

Een gemotiveerd verzoek tot het doen horen van getuigen of partijdeskundigen, wordt schriftelijk ingediend. Het verzoek wordt zo spoedig mogelijk ingediend, maar uiterlijk binnen één week na verzending van de oproep, onder opgave van de gegevens van de te horen getuigen of partijdeskundige, onder verzending van een kopie aan belanghebbende(n).

Op het verzoek kan door belanghebbende(n) tot één week na de ontvangst schriftelijk worden gereageerd.

De rechter beslist zo spoedig mogelijk na ontvangst van de reactie van belanghebbende(n) of het ongebruikt verstrijken van de hierboven genoemde termijn van één week.

5.11 Andere zittingen dan mondelinge behandeling.

De artikelen uit dit hoofdstuk (uitgezonderd artikel 5.5) zijn van overeenkomstige toepassing op andere zittingen dan de mondelinge behandeling, waaronder begrepen het (voorlopige) getuigenverhoor, het horen van een (partij)deskundige ter zitting, de (voorlopige) gerechtelijke plaatsopneming of bezichtiging.

5.12 Indien tijdens de mondelinge behandeling is besloten de verdere behandeling aan te houden, wordt van het verhandelde tijdens de mondelinge behandeling een proces-verbaal of een tussenbeschikking opgemaakt. Dit gebeurt ook indien de Raad voor de Kinderbescherming om advies en rapportage is gevraagd. De behandeling wordt aangehouden tot een bepaalde pro-formadatum.

5.13 Van een dossier met betrekking tot de ondertoezichtstelling en/of uithuisplaatsing van een minderjarige wordt slechts kennis genomen indien is gebleken dat de partijen in de gezags- en/of omgangsprocedure met dat dossier bekend zijn. In dat geval kan de rechter in overleg met de partijen ambtshalve bedoelde dossier(s) opvragen en gebruiken.

5.14 Inlichtingen/informatie verschaffen tijdens of na afloop van de mondelinge behandeling

Indien tijdens de mondelinge behandeling wordt geconstateerd dat nog nadere informatie nodig is kan de rechter:

- ofwel een nieuwe dag bepalen voor voortzetting van de mondelinge behandeling met daarbij een termijn waarbinnen de informatie moet worden verschaft en zo nodig een termijn voor de wederpartij om op de verschaft informatie te reageren;

- ofwel een termijn bepalen waarbinnen de informatie moet worden verschaft en zo nodig een termijn voor de wederpartij om op de verschaft informatie te reageren.

Deze termijnen zijn fataal in die zin, dat de rechter geen acht zal slaan op informatie of reacties die na afloop van de gestelde termijnen zijn binnengekomen. De te laat ingekomen informatie wordt teruggezonden.

- 5.15 Uiterlijk twee weken voor de in 5.12 bedoelde pro-formatum dienen partijen en/of de Raad voor de Kinderbescherming aan te geven of voortgezette behandeling dient plaats te vinden of dat de zaak op de stukken kan worden afgedaan.

6 Kindgesprek

(zie ook artikel 809 Rv)

- 6.1 In zaken, waarin minderjarigen van twaalf jaar en ouder zijn betrokken, worden deze door de rechtbank in de gelegenheid gesteld hun mening mondeling of schriftelijk kenbaar te maken.
Dit wordt ook gedaan:
- indien partijen het eens zijn;
  - indien reeds een schriftelijke verklaring van de betreffende minderjarigen is overgelegd.
- 6.2 Genoemde minderjarigen worden in beginsel afzonderlijk gehoord. Van dit gesprek wordt geen proces-verbaal opgemaakt.
- 6.3 De rechter kan besluiten om minderjarigen jonger dan twaalf jaar te horen.
- 6.4 Tijdens de mondelinge behandeling geeft de rechter kort en zakelijk weer wat de minderjarigen hebben verklaard.
- 6.5 Aan de belanghebbenden wordt geen kopie verstrekt van de brieven van de minderjarigen.

7 Uitspraak

(zie ook artikelen 29, 30, 30p, 286 tot en met 289 Rv)

Termijn voor uitspraak is:

- a. bij zaken waarin is afgezien van een mondelinge behandeling :
vier weken na het moment dat is geconstateerd dat de zaak gereed is voor beschikking;
- b. bij zaken waarbij een mondelinge behandeling heeft plaatsgevonden waar geen mondelinge uitspraak is gedaan:
vier weken na de datum van de mondelinge behandeling of – indien nog een termijn voor overlegging van nadere informatie en een reactie daarop werd gegund – vier weken na afloop van de laatstgenoemde termijn.

Zodra zich uitzonderlijke omstandigheden voordoen op grond waarvan te verwachten is dat de termijn van vier weken niet wordt gehaald, kan tijdens de mondelinge behandeling een langere termijn worden bepaald.

Indien de hiervoor vermelde uitspraaktermijnen niet gehaald worden, wordt dit vermeld in het elektronisch familiejournaal, met vermelding van een nieuwe uitspraakdatum. De als partij of adviserende instantie betrokken Raad voor de Kinderbescherming en andere belanghebbenden die niet door een advocaat worden vertegenwoordigd, worden van deze beslissing schriftelijk op de hoogte gesteld

De hiervoor genoemde termijnen zijn bedoeld als maximumtermijnen.

8. Aanvullende bepalingen digitaal procederen⁷

8.1 Begripsbepalingen

In dit hoofdstuk worden de begrippen uit de wet gebruikt.

Ter verduidelijking hiervan of in aanvulling hierop is de betekenis van onderstaande begrippen in dit hoofdstuk (in alfabetische volgorde) de volgende:

- a. bericht: een mededeling tussen de rechtbank en een of meer partijen via de daartoe aangewezen digitale weg;*
- b. dossier: alle in een zaak ingediende processtukken, berichten en de beslissingen van de rechtbank daarop;*
- c. indienen: het digitaal aanleveren van processtukken of stukken, onder bijvoeging van het daartoe bestemde F-formulier.*

8.2 De rechtbank kan partijen in door de rechtbank bepaalde zaken in de gelegenheid stellen processtukken digitaal in te dienen. Hiervoor gelden de in dit hoofdstuk vermelde regels.

Voor de technische eisen waaraan processtukken en proceshandelingen moeten voldoen indien langs de elektronische weg wordt geprocedeerd, wordt verwezen naar het Reglement inzake de toegang tot en het gebruik van systeem DT Rechtspraak⁸.

8.3 Indiening van processtukken en berichten / termijn reactie belanghebbende(n)

Partijen dienen processtukken en berichten bij de rechtbank waar de zaak in behandeling komt of in behandeling is, enkel via het daartoe door De Rechtspraak ter beschikking gestelde portaal in te dienen, met een kopie aan iedere belanghebbende, indien en zolang deze op papier procedeert.

Op een bericht kan door iedere belanghebbende binnen één week na verzending van dit bericht, bij bericht worden gereageerd.

8.4 Wijze van indiening van processtukken en stukken

Een partij dient zijn processtukken zodanig geordend in dat deze voor de rechter en de andere procespartijen voldoende toegankelijk zijn.

---

⁷ Dit hoofdstuk houdt verband met de aankomende mogelijkheid tot digitaal procederen. Zolang er in het kader van dit procesreglement geen sprake is van digitaal procederen, treden deze bepalingen niet in werking en zijn ze in de publicatie in de Staatscourant in cursieve én kleinere letters en in de publicatie op rechtspraak.nl in cursieve én roze letters afgedrukt.

⁸ Zodra het genoemde reglement beschikbaar wordt, zal het te vinden zijn op rechtspraak.nl.

Het processtuk waarbij stukken worden gevoegd, vermeldt telkens het nummer van het desbetreffende stuk en de relevantie daarvan voor de procedure, onder vermelding van de relevante passages van het stuk.

Voor het indienen van processtukken en stukken gelden de volgende voorschriften:

een partij voorziet ieder processtuk of stuk dat hij indient van een benaming bestaande uit een verkorte partijnaam, een (doorlopend) volgnummer en een verkorte aanduiding van de inhoud ervan. Een door een partij gekozen partijnaam wordt door die partij alle andere partijen consequent gehanteerd;

de in te dienen stukken worden als afzonderlijke digitale bestanden geüpload, waarbij de stukken op zodanige wijze worden aangeleverd dat deze in de juiste volgorde kunnen worden geraadpleegd.

Indien meer dan één stuk wordt ingediend, worden de stukken vanaf het laatste door die partij ingediende stuk doorlopend genummerd, waarbij de verzoeker, respectievelijk de verweerder/iedere belanghebbende ieder een eigen nummering hanteren, en waarbij de nummers van de onderscheidenlijke stukken telkens worden voorafgegaan door de naam of aanduiding van de partij die de desbetreffende stukken indient.

Indien een stuk is bijgevoegd in een buitenlandse taal, wordt dit duidelijk vermeld en wordt vermeld of een vertaling is bijgevoegd.

Ingediende stukken bevatten geen opmerkingen of toevoegingen die in het origineel niet voorkomen. Stukken die hieraan niet voldoen, kunnen worden geweigerd. De indiener wordt in de gelegenheid gesteld de geweigerde stukken binnen twee weken te vervangen door exemplaren waarin deze opmerkingen of toevoegingen niet voorkomen.

Indien een partij zich beroept op een algemeen toegankelijk stuk en de vindplaats daarvan vermeldt, hoeft deze partij dit stuk niet in te dienen. Het algemeen toegankelijke stuk moet tijdens de gehele procedure toegankelijk zijn. Indien het stuk niet meer ongewijzigd toegankelijk is, dient de partij dit stuk alsnog in.

8.5 Verstoring toegang digitaal systeem en verschoonbare termijnoverschrijding

Indien op de laatste dag van een voor de indiener geldende termijn voor indiening van een processtuk of een bericht een niet aan hem toerekenbare verstoring plaatsvindt van de toegang tot een digitaal systeem voor gegevensverwerking van de rechtbank, is een daardoor veroorzaakte overschrijding van die termijn verschoonbaar indien het processtuk of het bericht uiterlijk wordt ingediend op de eerstvolgende dag na de dag waarop de indiener ermee bekend had kunnen zijn dat de verstoring is verholpen. Artikel 1, eerste

lid, van de Algemene Termijnenwet is van overeenkomstige toepassing op deze eerstvolgende dag.

Indien een indiener een beroep wil doen op verschoonbaarheid van een overschrijding van een voor hem geldende termijn in verband met een niet aan hem toerekenbare verstoring van de toegang tot het digitaal systeem voor gegevensverwerking van de rechtbank, doet hij dat beroep bij of direct na indiening van het processtuk of het bericht. Hij vermeldt daarbij op welke tijdstippen hij heeft geprobeerd het digitaal systeem te bereiken en licht toe waarom de verstoring niet aan hem toerekenbaar is.

Indien een verstoring langer dan 24 uur duurt, maakt de rechtbank binnen twee werkdagen na aanvang van de verstoring bekend op welke wijze processtukken en berichten kunnen worden ingediend.

8.6 Meer dan één verzoeker en/of meer dan één belanghebbende ingeval van digitaal procederen

Indien wordt geprocedeerd door meer dan één verzoeker of wordt geprocedeerd tegen meer dan één belanghebbende, maakt elk van partijen duidelijk door welke partij(en) het verzoek is ingediend en wie belanghebbende(n) is/zijn.

Een belanghebbende die digitaal procedeert en niet wenst dat een andere belanghebbende in dezelfde procedure voortaan nog kennis kan nemen van door hem in te dienen processtukken of berichten, verzoekt de rechtbank op duidelijk kenbare wijze om afsplitsing van zijn zaak alvorens zijn volgende processtuk of bericht aan het dossier toe te voegen.

Deze bepaling is van overeenkomstige toepassing op de verzoeker die digitaal procedeert en niet wenst dat andere verzoekers in dezelfde procedure voortaan nog kennis kunnen nemen van door hem in te dienen processtukken of berichten.

8.7 Wissel van procederen op papier naar procederen langs de elektronische weg en omgekeerd

Een partij die op papier procedeert en voortaan langs digitaal wil procederen, of omgekeerd, laat dit de rechtbank bij bericht weten.

Een wissel vindt in een procedure in beginsel maar één keer plaats.

8.8 Misbruik van het digitale systeem

De rechter kan een partij tijdelijk of blijvend uitsluiten van het gebruik van het digitale systeem, indien hij aantoonbaar een gevaar vormt voor de integriteit van het digitale systeem of indien hij het digitale systeem verstoort. De uitsluiting wordt medegedeeld bij bericht en heeft alleen betrekking op de procedure waarin de rechter deze beslissing heeft genomen.

Na de uitsluiting van het gebruik van het digitale systeem, wordt de procedure voortgezet volgens de regels die gelden voor het procederen op papier.

8.9 Verstreking uitspraak

De uitspraak wordt bekend gemaakt door toezending daarvan aan partijen. De uitspraak kan daarnaast ook digitaal ter beschikking worden gesteld.

Bijlage 1: Referteverklaring

Ondergetekende,

.....(naam voluit),

.....(adres voluit),

verklaart kennis te hebben genomen van het verzoek van

.....(naam voluit),

in welk verzoekschrift wordt verzocht:

.....(tekst petitum).

Ondergetekende verzet zich niet tegen het gevraagde.

Ondergetekende weet dat hij/zij het recht heeft verweer te voeren tegen het verzochte.

Ondergetekende zal echter geen verweer voeren en heeft er geen bezwaar tegen dat de rechtbank zonder mondelinge behandeling beslist op het genoemde verzoekschrift.

Ondergetekende machtigt mr. .... om deze verklaring over te leggen aan de rechtbank.

.....(plaats)

.....(datum).

.....(handtekening)

Mr. .... verklaart hierbij het hiervoor genoemde verzoek besproken te hebben met de ondertekenaar van deze referteverklaring voordat deze gemelde verklaring heeft ondertekend, terwijl ondergetekende aan de hand van een geldig legitimatiebewijs heeft geconstateerd dat bovenstaande handtekening afkomstig is van degene die de betreffende verklaring aflegt.

.....(handtekening advocaat)